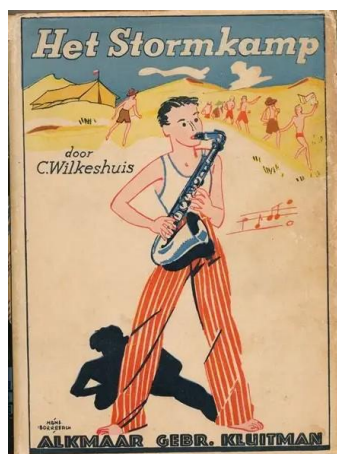

Barend Turksma is geboren op 3 juli 1911 in Leeuwarden. Hij was de zoon van Hessel Turksma (1874 – 1942) en Jenny Meijer (1878 – 1934). Hij had twee broers; Reginald (1916 – 1944) en Joseph Mauritz (1908 – 1957). Zijn vader had een grossierderij aan de Eewal.

Nadat de eerste padvindergroep in Leeuwarden, onder leiding van hopman Beekman, uiteenviel, besloot Eerke Landeweer door te gaan. In 1926 vormde hij met een aantal vrienden de Otterpatrouille. Ze maakten de ouders enthousiast en vroegen Cees Wilkeshuis, een leraar en jongensboekenschrijver als akela. Gymnastiekleraar Hiemstra werd aangetrokken als hopman. Al snel kwamen er ook welpen, padvindster en kabouters bij en vlak daarna werd ook met waterpadvinders begonnen. In april 1927 werd een propaganda avond gehouden en daarbij werd een groepsfoto gemaakt. Na 1930 zijn er geen vermeldingen meer van de groep. In 1929 ontstond vanuit de CJMV de Christelijke Burmaniagroep. In zijn jeugd was Barend actief bij afdeling Leeuwarden van de NPV. Hij speelde verschillende muziekinstrumenten, waaronder de saxofoon.

In 1927 ging de groep op zomerkamp naar Terschelling. De eerste nacht vloog de grote tent, die de groep gemaakt had van een verongelukte zeppelin uit de Eerste Wereldoorlog, de lucht in. Ze kregen hulp van een groep Hilversumse padvindsters die er ook kampeerden. Akela Cees Wilkeshuis schreef over de belevenissen tijdens het kamp het jongensboek *Het Stormkamp*. Hij gebruikte Barend voor de cover van het boek.

Barend trouwde met Martha van der Kaars (1910 – 1979). Ze hadden een zoon Hessel (1937). Het gezin woonde op de Boterweg 30 en verhuisde in juli 1940 naar de Orthenscheweg 77 in Den Bosch.

Op 1 juli 1944 kwam hij terecht in Kamp Westerbork. Hij ging samen met zijn vrouw op 3 september 1944 op transport naar concentratiekamp Auschwitz. Toen het Sovjet leger naderde begonnen de Duitsers met het ontmantelen van het kamp. Via zogenoemde dodenmarsen werden gevangenen lopend getransporteerd naar concentratiekampen dieper in het Derde Rijk. De bekendste dodenmars vond plaats in januari 1945, toen de Sovjetroepen de grens met Polen waren overgestoken. Negen dagen

voordat de Sovjets in Auschwitz aankwamen, begeleidde de SS 60 000 gevangenen uit het kamp. Ze moesten naar Loslau lopen, bijna zestig kilometer verderop. Tijdens de mars naar Loslau kwamen meer dan 15 000 mensen om het leven; velen door de vrieskou, anderen werden door de SS doodgeschoten. Aangekomen in Loslau werden ze in goederenwagons gezet en overgebracht naar kampen dieper in het Derde Rijk. Op 28 januari 1945 werd hij ingeschreven in concentratiekamp Dachau. Hij is in dit kamp overleden ten gevolge van ontbering op 15 maart 1945.

Zijn vrouw en zoon overleefden de oorlog.

Voor hun laatste woning aan de Orthenscheweg 77 in Den Bosch werd een Stolpersteine voor Bernard geplaatst.

Meer informatie

[Barend Turksma \(1911 - 1945\) - Genealogy](#)

[Barend Turksma \(Leeuwarden, 3 juli 1911 - Dachau, 15 maart 1945\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[Martha Turksma V.D. Kaars \(Utrecht, 2 november 1910 - Amsterdam, 9 februari 1979\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[Barend Turksma | Oorlogsgravenstichting](#)

[Barend Turksma - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Martha Turksma-v.d. Kaars - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Barend Turksma Joods monument](#)

[Arolsen Archives - International Center on Nazi Persecution | 01020402 255 - Dokumente mit Namen ab TROOSTWIJK, Suzanna | 01020402 255 - Dokumente mit Namen ab TROOSTWIJK, Suzanna](#)

[Arolsen Archives - International Center on Nazi Persecution | 805460019 - Entry register, prisoner numbers 131600 - 143479 | 805460019 - Entry register, prisoner numbers 131600 - 143479](#)

['t Kleine Krantsje, 1964-1997 | 18 februari 1984 | pagina 5 - Historisch Centrum Leeuwarden](#)

['t Kleine Krantsje, 1964-1997 | 9 juli 1983 | pagina 6 - Historisch Centrum Leeuwarden](#)

['t Kleine Krantsje, 1964-1997 | 24 september 1983 | pagina 4 - Historisch Centrum Leeuwarden](#)

[Leeuwarden, 'Joods monument' - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei](#)

[Arolsen Archives - International Center on Nazi Persecution | 805460019 - Entry register, prisoner numbers 131600 - 143479 | 805460019 - Entry register, prisoner numbers 131600 - 143479](#)

[Auschwitz \(concentratiekamp\) - Wikipedia](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.